

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS-KETVIRTADIENIS-TUESDAY-THURSDAY, RUGSĖJO-SEPTEMBER 4-6, 2018 • Vol. CIX NR. 106-107

Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-05-2018

ŠIAME NUMERYJE:

Ateitininkų sendraugių studijų ir poilsio savaitė įgyja pagreitį – 5 psl.

Aktyvi skautiška vasara – 6-7 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Smagus duetas: seselė Ignė ir muzikos mokytojas iš Lietuvos Gintaras Vilčiauskas. Neringos stovyklos archyvo nuotraukos

Seselė Laimutė džiaugiasi pilna pintine voveraičių.

100 metų negestantis židiny

VITALIJA DUNČIENĖ

Prieš 100 metų įprastinių Lietuvos žmonių gyvenimą supurtė ypatingos svarbos įvykiai, nulėmę visos lietuvių tautos likimą. 1918 m. vasario 16 d. Lietuva tapo Nepriklausoma, laisva valstybe. Jeigu ne tų metų įvykiai, kažin ar šiandien egzistuotume kaip sąmoningi lietuviai, besididžiuojantys sava valstybe?

Žinome, kad labai sunku sutarti, nutarti, nubal-

suoti, pasirašyti laisvės aktus – sudaryti prielaidas laisvos valstybės užgimimui. Atrodo, kad kur kas sunkiau pilkoje kasdienybėje pasirūpinti laisvę atgavusiu žmogumi, kad jis nepasiklystų šunkeliuose.

Kaip didingą ir visiems žinomą upę sudaro į ją įtekėję mažesni ar didesni intakai, taip ir prie Lietuvos valstybės atkūrimo prisidėjo daugybė didžiųjų asmenybių. Šiandien prisiminkime tuos, kurie prisidėjo prie Nepriklausomos Lietuvos dvasinių pamatų kūrimo ir tobulinimo.

– 4 psl.

Iš New Yorko – tiesiai į Čikagą

Pagaliau! Dainininkas iš Lietuvos ruošiasi savo pirmajam vaidmeniui garsiojoje New Yorko scenoje. Asmeninio albumo nuotr.

Tenoro Vaido Vyšniausko debiutas Metropolitan Opera

Čikagos publikai gerai pažįstamas Lietuvos dainininkas Vaidas Vyšniauskas šiandien vadinamas vienu ryškiausių Otello vaidmens atlikėjų pasaulyje. Šį vaidmenį jis yra atlikęs daugiau kaip šimtą kartų Lietuvoje, Vienos valstybinėje operoje, keliuose Italijos ir Rusijos teatruose, Vokietijos, Šveicarijos, Švedijos, Čilės scenose, Kanadoje, Libane, Savonlinos operos festivalyje Suomijoje. Apie šį vaidmenį jis svajojo ir Metropolitan Opera... Bet atsitiko taip, kad New Yor-

kas jį pakvietė pirmiau Samsono vaidmeniui Camille Saint-Saëns operoje „Samsonas ir Dalila“. Vaidas Vyšniauskas, 43 metų lietuvių tenoras, prisistatantis pasaulyje kaip Kristian Benedikt, Metropolitan Opera teatre debiutuos rugsėjo 24-ąją, o po savaitės – rugsėjo 30 d. jau dainuos Čikagoje – surengs koncertą Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje ir dainuos Metų žmogaus titulo suteikimo Marijai Gudynui išskilmėse Balzeko lietuvių kultūros muziejuje.

– 3 psl.

Aš nemoku tylėti, kai manyje kalba širdis – Fiodoras Dostojevskis

Praėjusį rudenį į mūsų sodybą kaime atėjo katė – nuskurusi, išbadėjusi – vieni kaulai, į kaltūną susivėlęs ilgaplaukis kailis, visokių gyvių apsėsta. Išsilaižiusi, išsišukavusi ir tapusi karaliene per žiemos šalčius atsivedė vadą kačiukų. Du išgyveno – vienas juodas skaisčiai žaliom, kaip lemputės žibančiom akim, kurį pavadinom Žibučiu; kitas – margas, kurį pavadinom Murziuku, nes tam dažytojui, kuris daušose jį dažė, ranka sujudėjo, ir jo nosytę išpaisė šiek tiek kreivai. Augo Žibutis ir Murziukas ir buvo tikras mūsų džiaugsmas, bet štai jiems stuktėlėjo pusmetis, kuomet veterinarai sako, kad jau laikas ...panaikinti lytį, kad šiame pasaulyje nepadaugintų nereikalingų gyvybių. Taigi nuvežėme į Kalnelį (yra toks bažnytkaimis Joniškio r.) pas daktarą (už 40 km, nes tokia profesija provincijoje dabar, kai išnyko Rusiją maitinę kolchoziniai karvių ir kiaulių auginimo kompleksai, nūnai tapo reta). Veterinaras, prieš tai savo pacientų adresu pasamprotavęs, koks sunkus daiktas yra gyvenimas, mūsų berniukus nuskriaudė be jokių sentimentų...

Visas šis ilgas įvadas tam, kad pasakyčiau, jog tas konkretus, atrodytų, be sentimentų žmogus veterinaras pasirodė labai sentimentalus. Pasiteiravęs, iš kur mes esame ir sužinojęs, kad su vyru Algirdu grįžome gyventi į mano senelio sodybą, į tėvo tėviškę, ėmė lietus savo ilgesiu: „O kada aš grįšiu į savo tėviškę!? – prabilo neištrinamam suvalkietišku akcentu. – Dovinė, Šešupė... Putriškiai, Vaitiškiai, Padovynys – mano gimtos vietos. Man ten taip gražu”...

Grįžusi pažiūrėjau į žemėlapi, o jis ten nerodė jokių įdomybių – netoliese tik Amalvos pelkė; Marijampolė tolokai, kitų žinomesnių vietovardžių aplink neradau, taigi pats tikriausias užkampis. O jam gražu...

Ir man gražu tame mano gimtinės užkampyje Šiaurės Lietuvoje, kur suvalkietis daktarėlis neprigyja. Norėdamas nugalėti savo gimtinės ilgesį, jis bando prisijaukinti šį jam svetimą kraštą („manęs čia niekas neriša”) ir dviračiu važinėja po apylinkes – pradžioje po artimas, o dabar jau ir po tolimesnes. Pasirodo, žino ir mūsų apylinkių bažnytkaimius – Žeimelį, Linkuvą, Pašvitinį, – lanko, domisi, žavisi, bet Dovinė vis tiek nepaleidžia...

Gimtinės ilgesys

Tai dabar ir savo jausmą supratau – kodėl taip užsispyriau įsigyti savo tėvo gimtinę, kurią iki tol valdė giminaičiai. Brolis galvoja, kad tai buvo tiesiog mano kvailas užsispyrimas. O, pasirodo, tai buvo ilgesys. Ilgesys savo krašto. Čia nėra nei kalvų, nei didelių upių, tik lygumos, lygumos, kur dabar daugelis kaimų išmirę ir pakelyje – daug apleistų, begriūvančių sodybų tuščiomis langų kiauptymėmis ir laukine tapusia augmenija. Ir mūsų kaime iš kelių dešimčių sodybų gyvenamos beliko penkios, bet čia gera, ir tiek. Be jokių sąlygų. Po šimtamečiais ažuolais, kuriuose gyvena protėvių vėlės. Turime tikėti, kad jos gyvena, o kas kitas mus taip šauktų?

Žinau, rajono centre, Pakruojojyje, gyvena kolegė žurnalistė Nijolė, kuri yra dzūkė nuo Prienų. Kai čia sovietiniais laikais ją „pagal paskyrimą” atkėlė dirbti į rajoninio laikraščio „Auksinė varpa” redakciją, ji ilgai verkė. Jai čia buvo ne tik negražu, ji nesuprato mūsų grubios kalbos ir, pasiūsta pakalbinti kokios melžėjos ar traktoristo, grįždavo ap-

Ilgesys –
lietuvio spalva

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

siašarojusi, nes nežinodavo ką parašyti... Ir dabar, kai vasaromis gauna mėnesį atostogų, vis dar važiuoja ne į užsienius, o į savąją Dzūkiją, tarp miškų, visiškoje nuošalėje, kur neveikia nei mobilieji telefonai ir nėra interneto, į gimtąją sodybą, kur jai geriausia. Ir taip keli dešimtmečiai. Kai pagaliau išeis į pensiją, tikriausiai ir ji grįš į savo numylėtą Dzūkiją, kartu parsiveždama ir šiaurietį vyrą. Nes ir jos ilgesys nenugalimas.

Taigi kitomis akimis dabar pažiūrėsiu ir į „dvigubos” pilietybės problemą ir referendume, jeigu toks įvyks, sąmoningai balsuosiu „už”. Už išvykusiųjų ilgesį. Kodėl į užsienį išvykę lietuvaičiai taip siekia tos dvigubos pilietybės? Juk tik maža dalis jų grįš į Lietuvą, visam gyvenimui jie liks tolimiausiuose pasaulio kraštuose, ten augins vaikus ir vaikaičius? Jie nori nors taip prisirišti prie savęs gimtinę, tą brangų širdžiai kraštą – nors per oficialų dokumentą, kad yra Lietuvos piliečiai. Nors tokiu ryšiu susisieti ir sumažinti savo ilgesį.

O ką jau kalbėti apie Sibiro tremtinius, kurių, be to, ir gyvenimas svetimame krašte buvo sunkus, nepakeliamas, vietiniai žmonės jų nemylėjo, banditais vadino. Jie visi sako – keliais būtų paršliaužė...

Apie „dypukų” tėvynės ilgesį visokiais pavidalais – prisiminimais, politinio ir kultūrinio veikimo aprašymais per kelias dešimtis metų sukrauta kalnas knygų ir naujo nieko nebepasakysiu. Viena aišku – jų jausmai gimtajam kraštui padėjo atgimti ir mūsų valstybei, jie išmokė mus žodžių apie tėvynės ilgesį, nes žodį „tėvynė” turėjome mokytis iš naujo. Daug dešimtmečių buvome mokomi mylėti svetimųjų tėvynę.

Taigi, galima sakyti, ilgesys – lietuvių spalva. Ir mūsų liaudies dainos ilgesingos, nes per amžių amžius buvo ko ilgėtis.

Kitoks ilgesys

Kauno technologijos universiteto gimnazijos buvęs direktorius, mokytojas Bronislovas Burgis savo puslapyje internete apie ilgesį sako: „Koks jausmas yra stipriausias? Žinau, jūs pasakysite – meilė. Atsakymas neteisingas. Meilė yra viskas, meilė yra visų jausmų versmė. Stipriausias jausmas yra ilgesys. Ir meilėje jo yra daugiausia...

Mes ilgimės tų, kuriuos mylėjome. Mes ilgimės tų, kurie mus mylėjo. Mes ilgimės to gėrio, kuris buvo. Mes ilgimės to gėrio, kuris galėjo būti. Mes ilgimės to gėrio, kuris galėtų būti. Mes ilgimės tų, ku-

rie galėjo gimti. Mes ilgimės savo jaunystės”.

O ilgesio poetas yra Paulius Širvys. „Ilgesys – ta giesmė”, – tai jo vieno eilių rinkinio žodžiai. Širvio žodžiai spaudžia širdį. Jo ilgesys ne toks, kaip mano ar daktarėlio iš Kalnelio. Paulius Širvys – skaudaus likimo poetas. Anksti liko našlaitis, augo vaikų namuose, jaunas buvo paimtas į sovietų armiją ir išsiųstas į karą, vėliau buvo sovietinių laikraščių korespondentas

ir redaktorius, todėl jo eilėraščiuose prasimuša sovietiniai simboliai, o jis pats priklauso sovietinių rašytojų plejadi. Tad iš kur jo ilgesys? Matyt, iš mokytojo Burgio ką tik paminėtų sąlygų: „Mes ilgimės to gėrio, kuris galėtų būti”. Širvys, kaip ir daugelis pokario inteligentų, netilpo sovietinės tikrovės rėmuose, bet turėjo juose gyventi. Širvys ramino savo sielą dainuodamas apie meilę ir ilgesį ir ...gėrė.

„Dažnai naktimis jis nemiegodavo ir pasakodavo daug istorijų, pavyzdžiui, dalydavosi prisiminimais iš karo. Jo pasakojimai buvo kraupūs – kaip sprogsta granatos ir šalia žūva artimi draugai. Man atrodo, tokie išgyvenimai labai stipriai paveikė jo jauną, jautrią sielą... Kai buvo pakliuvęs į nelaisvę Vokietijoje, jam pabėgti padėjo viena vokiečių mergina, davusi jam kompasą ir žemėlapi. Ilgą laiką jis nežinojo, kas galėjo atsitikti tai merginai, – laiškai nenueidavo, o išvažiuoti iš Lietuvos negalėjo, todėl nusprendė tapti jūreiviu. Tikėjosi vieną dieną išlįpęs į krantą galbūt pamatyti jam gyvybę išgelbėjusią merginą”, – iš dukters Dangės Širvytės-Šepkuvienės, gyvenančios JAV, netoli New Yorko, Hudson upės slėnyje, prisiminimų.

Kai buvau jauna žurnalistė, man teko pažinoti šį žmogų. Tai buvo jautrios širdies menininkas, nors, kaip minėtame interviu prisimena dukra Dangė, per sovietines šventes jis užsisėgdavo sovietinius ordinus, kuriuos gavo už tai, kad kariavo sovietų puoselėje, bet sovietų jis nemylėjo. Tik nežinojo kito gyvenimo ir kitokios realybės ir savo kuklią duoną valgė iš sovietų malonės, ypač kai vėlesniais metais nesugebėjo jos užsidirbti. Atsirasdavo vis koks nors supratingas sovietinis kultūros biurokratas, kuris pameddavo jam kokią nors pašalpėlę ar premijėlę. Iš čia ir kyla žmogaus tragizmas – jis jaučia, kad gyvena ne taip, kad gyvenimas turėtų būti ne toks. Todėl ir dainuoja apie ilgesį kažko. Jo žodžiais yra sukurta populiariomis tapusių dainų.

Nulingavo, / Nusinėšė / Saulę / Tolimi / Vaivoriniai / Miškai. / Krinta lapai – Pageltę, Numirę / Laiškai. / Krinta, / Krinta / Kaip grumstai / Ant kars-to. / Širdį varsto / Kraupus graudulys. / Stoviu aš / Kaip Čiurlionio / Legendų / Šaulys. / Po mirgiuoju / Žvaigždynų šalmu / Tiesia toliams / Rankas Obelis – / Išsiilgus, / Nuoga, / Į mane panaši / Laukimu. / Aš taip laukiu. / Taip laukiu / Ateinant / Kažko, / Ligi galo / Atvėręs duris, / Tuštuma. / Nykuma. / Nors užklystų / Vagis / Bent kuris. Paulius Širvys. „Aš taip laukiu” iš rinkinio „Eilėraščiai apie gyvenimą”, 1997.

Jūs jau skaitote „Draugą”? Puiku!

Bet nepamirškite ir savo senelių bei kitų giminių Lietuvoje – užsakykite „Draugą” ir jiems!

Paprastu paštu – 120 dol., internetinė prenumerata – tik 99 dol.

150 įdomių ir spalvingų numerių per metus!

www.draugas.org

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

Į Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

Į Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Į Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

Į Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo” prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija – skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė, audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Lietuvoje ta diena vadinama Pasauline savižudybių prevencijos diena, bet mandras „prevencijos“ žodis tautos neatbaido nuo savižudybių. Jau nemažai metų Lietuva yra žinoma kaip Europos savižudžių sostinė.

Kasmet rugsėjo 10 d. visame pasaulyje minima Pasaulinė apsisaugojimo nuo savižudybių diena, kurią paskelbė Tarptautinė savižudybių prevencijos asociacija. Šios dienos vakarą žmonės raginami languose uždegti žvakę, skirtą atminti tuos, kurie pasitraukė iš gyvenimo. Šios dienos tikslas yra didinti žmonių informuotumą, kad savižudybių galima išvengti. Pasaulio sveikatos organizacija (PSO) apsisaugojimą nuo savižudybių laiko visuomenės sveikatos apsaugos pirmenybe. Kasmet pasaulyje nusižudo daugiau kaip 800,000 žmonių. Kiti šaltiniai kalba apie milijoną savižudžių. Turtingesnėse šalyse vyrai nusižudo tris kartus dažniau nei moterys. Iš viso savižudybės sudaro 50 proc. visų mirčių dėl smurtinių priežasčių tarp vyrų ir 71 proc. tarp moterų. Teigiama, kad daugiau žmonių nusižudo negu miršta visuose karuose, terorizmo veiksmuose ir tarpasmeniniuose kivirčiuose kartu sudėjus. Yra duomenų, kad tarp suaugusiųjų kiekvienam nusižudžiusiam žmogui tenka daugiau nei 20 bandžusių nusižudyti.

Pagal PSO ataskaitą, daugiausia savižudybių įvyksta Gajanoje (44.2 savižudybės 100,000 žmonių), Šiaurės Korėjoje (38.5) ir Pietų Korėjoje (28.9). Aukštas savižudybių lygis yra Šri Lankoje (28.2), Lietuvoje (28.2), Suriname (27.8), Mozambike (27.4). Anot PSO, Rusijoje 100,000 gyventojų tenka 19.5 savižudybių atvejų.

„Eurostato“ duomenimis, kasmet Lietuvoje nusižudo apie 1,000 žmonių, dauguma – kaimo gyventojai vyrai. Čia rašoma, kad Lietuvoje 100,000 gyventojų tenka 32 savižudybių atvejai ir kad šis skaičius yra daug didesnis nei kitose Europos Sąjungos šalyse. Po Lietuvos eina Latvija, Vengrija, Slovėnija, Estija, Belgija, Kroatija, Lenkija.

Savižudybių, kaip ir alkoholizmo, problema yra labai rimta. Teigiama, kad pagrindinės savižudybių priežastys yra skurdas, nedarbas, baismės baimė, psichinės ligos, nemalonumai šeimoje, aistros, persisotinimas gyvenimu ir sunkios ligos. Pasak žinovų, nei vienas atskirai paimtas veiksnys negali visiškai paaiškinti nusižudymo priežasties. Tai sudėtingas reiškinys, kurį lemia sąveikaujančių veiksnių kompleksas – asmeninių, socialinių, psichologinių, kultūrinių, biologinių ir aplinkos. Kartais žmogus nori nusižudyti dėl nepakenčiamo sielvarto. Dažnai geras žodis gali padėti išvesti žmogų iš tokios būsenos. Tyrimai rodo, kad net 75 proc. savižudžių apie ketinimą nusižudyti prasitaria šeimos nariams ar draugams, tad labai svarbu išklausti artimą žmogų ir laiku padėti jam spręsti problemas.

„Delfi“ korespondentė Gintarė Bakūnaitė, paskelbė pasikalbėjimą su kun. Antanu Saulaičiu SJ (jį sutrumpintai išspausdino ir „Draugas“ š. m. rugpjūčio 9 d. numeryje). Jame paliečiama ir savižudybių tema. Ji jam teigė, kad kartais mėgstama piktai ir paviršutiniškai pasakyti, kad dabar žmonės neatsparūs problemoms, silpni. „Čia ne silpnumo dalykas. Nuo savižudybių miršta žmonės, kurie turi tokį skausmą, kurio negali atlaikyti. Tai nereikia, kad jis nori mirti, bet nori pabėgti nuo to vidinio skausmo. Koks jis bebūtų, kaip iš šalies atrodytų, bet jis nori, kad nebeskaudėtų (...) Iš kur atsiranda toks didelis skausmas? Tai labai susiję su santykiais tarp žmonių. Baisu sakyti, bet dabar įprasta, kad vaikai mokykloje tyčiojasi vieni iš kitų. Ir kai yra per daug, tai yra per daug. Savižudybės yra labai aktualus klausimas ir kaip žmonės į tai žiūri – vengia tos šeimos, šeima nešiojasi tokią kaltę ilgą laiką. Kartais kunigai net nelaidoja ar nepalydi į šermenis. Tai yra kažkas baisaus“, – įžvalgiai dėstė pašnekovas.

Tame pat pasikalbėjime buvo paliesta ir, mano žodžiais, tautinės savižudybės tema. Kalbėdamas apie kartų skirtumus kunigas prisipažino, kad jauniausioji karta jį labai gąsdina. „Dvyliktokų vis paklausama, ar jie liks Lietuvoje, ar vyks kur nors kitur. Ir didesnė dalis nori gyventi užsienyje. Jiems jau pripūsta, kad ten bus išgelbėjimas ir išganymas ir kad jie nėra atsakingi už tą šalį, kurioje gimė ir augo. Toks požiūris nei krikščioniškas, nei pilietiškas, – garsiai mąstė kunigas. – Man labai patinka, ką popiežius Pranciškus vis sako jauniems žmonėms: pirmas svarbus dalykas – žinoti savo kilmę, žinoti, iš ko

Rugsėjo 10 d. –
Pasaulinė apsisaugojimo
nuo savižudybių diena

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

kios tu esi šeimos (...), pažinti savo giminę – probobutes, trečios eilės dėdes ir t. t.; paskui – miestelį, kas jame yra istorinio, įdomaus, kokie papročiai, kraštovaizdis, istoriniai paminklai; tada svarbu su dėkingumu žiūrėti į tai, ką paveldėjau, ir su drąsa žiūrėti į rytdieną“, – viltingai dėstė pašnekovas.

Ameriką birželio mėnesį sukretė žinios, kad nusižudė du žymūs žmonės – Kate Spade ir Anthony Bourdain. Beveik nutylėta faktas, kad po tokių įvykių savižudybių per kitus metus pakils dešimčia procentų. Žiniasklaidoje buvo prisiminta, kad šiame krašte savižudybė yra dešimta dažniausia mirties priežastis, kas metus nusinešanti 44,965 gyvybes. Amerikoje daugiau miršta nuo savo rankos, negu nuo

žmogžudysčių. Plačiai skelbiamas „National Suicide Prevention Lifeline“ telefono numeris – 1-800-273-8255. Per trejus metus skambučių ten padvigubėjo – nuo 1 milijono 2014 m. iki 2 milijonų 2017 m. Sėkmingų savižudybių skaičius nuo 1999 m. iki 2016 m. padidėjo 25 proc. Viešai per daug neskelbiama, bet sėkmingi savižudžiai apie savo planus niekam nesipasakoja ir niekur neskambina. Dauguma sėkmingų savižudžių yra vyrai, prieš save panaudoję ginklą. Aš gana skeptiškai žiūriu į pastangas plėsti įvairius telefono tinklus ir patarnavimus. Konkrečiai jos neša mažai naudos, nors sukuria iliuziją, kad kažkas yra daroma. Yra davinių, rodančių, kad tokie patarnavimai duoda daugiau naudos savižudžių artimiesiems, o ne galvojantiems atsisveikinti su gyvenimu.

O kaip nuo savižudybių apsisaugoti ar jų bent sumažinti? Mano „receptas“ būtų – pradėti nuo vaikų ir jaunimo auklėjimo, atitinkančio Dešimčiai Dievo įsakymų. Tai būtų pilnutinių asmenybių ugdymas, kai skiepijama pagarba ir atsakomybė prieš gyvybę bei turta, meilė ir ištiesta ranka žmonėms, aukštesnių moralinių vertybių svarba ir pritaikymas gyvenime. Tepadeda mums Dievas!

Iš New Yorko – tiesiai į Čikagą

Vaidas Vyšniauskas: debiutas Met jau netrukus!

Atkelta iš 1 psl.

„Llangollen festivalio publika, pašokusi ant kojų, pratrūko audringomis ovacijomis po žadą atimančio ‘Toskos’ spektaklio. Jis suvedė tris ryškiausius operos talentus. Bryn Terfel, Kristyn Opolais ir Kristian Benedikt tiesiog įelektrino atmosferą!“ – rašė britų žiniasklaida po svarbiausio Llangollen tarptautinio festivalio projekto. Tai tik vienas lietuivio sėkmės liudijimas.

Dainininkas šiuo metu jau repetuoja garsiausioje pasaulyje scenoje ir džiaugiasi, kad viskas čia puikiai sustyguota – nuo kūrybos iki buitinių smulkmenų. Jis jaučiasi puikiai, nes čia juo visi patenkinti. „Teatre labai draugiška atmosfera, kolegų palaiko ‘bravo!’ šūksniais“, – lrytas.lt žurnalistei prisipažino atlikėjas. Jo repeticijoje apsilankė net pats teatro generalinis vadybininkas Peter Gelb ir gerai įvertino artistų darbą. Pasiklausti „Samsono ir Dalilos“ komandos užsuka ir Lietuvos bičiuliu tapęs šio teatro administracijos vadovas John Fisher, kuris nuolat lankosi Kauno miesto simfoninio orkestro ir Metopolitan Opera solistų įrašų sesijose Kaune. „Manimi visi patenkinti – įrodžiau, kad gerai moku partiją ir neturiu tarties problemų (opera atliekama prancūziškai)“, – sako V. Vyšniauskas.

Lietuvoje pripažinimo ilgai nesulaukęs dainininkas teigia nebijantis žengti į svarbiausią pasaulio operos sceną. „Samsono vaidmenį gludinu jau seniai. Ir pirmą kartą jį rengiau su labai stipriais specialistais Sankt Peterburgo Marijos teatre. Tada jį atlikau ir Maskvos Velykų festivalyje greita vienos geriausių šių dienų Dalilų – Olgos Borodinos, diriguojant Valerijui Gergijevui. Stiprios komandos kūrė ‘Samsoną ir Dalilą’ Pekine, Turine ir Paryžiuje, kur taip pat dainavau“, – sako solistas.

Patekti į Metropolitan Opera V. Vyšniauskui padėjo būtent jo išsvajotasis Giuseppe Verdi „Otello“. Kai Otello vaidmenį jis atliko Monrealyje, spek-

takliui dirigavo minėtojo P. Gelbo žmona dirigentė Keri Lynn Wilson ir jos diriguojamos premjeros klausėsi pats Metropolitan Opera vadovas. „Svajonė padainuoti New Yorke Otello niekur nedingo, tačiau ir Samsonas – puiki partija debutui. Ši opera šiuo metu man – gražiausia iš prancūziško repertuaro, o Samsono vaidmuo – pats mieliausias“, – sako V. Vyšniauskas, kuris apie save mano, kad iš bjauriojo ančiuko jau tampa gulbe.

„Studijų metais nedaug kas išvelgė manyje operos artistą – vis girdėdavau, kad mano balselis yra silpnas, turiu apsiriboti operetėmis ir miuziklais, nelįsti prie pagrindinių vaidmenų“, – yra pasakojęs solistas. Po vokalo studijų Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje daugiau kaip dešimt metų jis buvo beveik nepastebimas šalies muzikos gyvenime. Dainuodavo operų perklausose, bet darbo Lietuvoje vis negaudavo. Todėl išvyko jo ieškoti į Sankt Peterburgą.

Tačiau tikrasis jo karjeros proveržis vis dėlto prasidėjo Lietuvoje, padainavus Otello Eimunto Nekrošiaus režisuotame spektaklyje Lietuvos nacionaliniame operos ir baleto teatre. Vaikų ir jaunuolių choro „Ąžuoliukas“ augintinis, Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje mokėsis pas žymųjį Lietuvos tenorą prof. Virgilijų Noreiką, 2011 m. tapęs aukštinio balso konkurso „Triumfo arka“ laimėtoju, dirbęs su tokiais dirigentais kaip Antonio Pappano, Marco Armiliato, Marcello Votti, Riccardo Chailly, Maurizio Barbacini, Paolo Carigniani, Asher Fisch, Renato Palumbo, Valeri Gergiev, Alexander Vedernikov, režisieriais – Giancarlo del Monaco, Damiano Michieletto, Willy Decker, David Alden, Calixto Bieito, Hugo de Ana, Dmitri Bertman, Eimuntu Nekrošiumi, Pier Francesco Maestrini, Vaidas Vyšniauskas-Kristian Benedikt laiko dar vieną egzaminą – šį kartą New Yorke, nuo kurio priklausys jo tolesni žingsniai per pasaulio operos scenas.

Parengta pagal įvairius šaltinius

RYTYS

100 metų negestantis židiny

Seselę Margaritą ir seselę Paulę sieja ilga draugystė – abi įstojo į vienuoliją tuo pačiu metu, 1950 metais, tik atvykusios į JAV.

Neringos archyvo nuotr.

Atkelta iš 1 psl.

Palaimintasis arkivyskupas Jurgis Matulaitis

Jurgutis Matulaitis gimė 1871 m. balandžio 13 d. Luginės kaime, Marijampolės apskrityje. Buvo jauniausias aštuonių vaikų šeimoje. Anksti tapo našlaičiu. Būdamas 11 metų susirgo kaulų džiova, kuri jį kankino visą gyvenimą. Lenkijoje gyvenantis dėdė, matydamas fiziškai ligotą, bet labai gabų našlaitį, pasiuntė mokytis į Kielcų seminariją, sulenkindamas pavardę – Matulewicz. Ypač gabiam studentui buvo atvertos visų Europos universitetų durys. Mokėsi Varšuvoje, Petrapilio dvasinėje akademijoje, Friburgo universitete, Šveicarijoje. Įgijo aukščiausius mokslo laipsnius. Pal. J. Matulaičio biografijoje atsispindi įvairiapusė, švietėjiška jo veikla Lenkijoje, Rusijoje, Lietuvoje.

Nepriklausomai nuo to, kokiaje šalyje pal. J. Matulaitis gyveno ir kuo užsiėmė, kaip buvo rašoma jo pavardė, kokia kalba jis kalbėjo su aplinkiniais – visada buvo pasiruošęs pasirūpinti tautiečiais, dėl ko turėjo patirti daug priešiškojo iš aplinkinių. Pal. J. Matulaitis suprato lietuviškos vienuolijos steigimo svarbą lietuvių tautinio sąmoningumo ugdymui. Deja, tai suprato ir caro valdžia, todėl buvo uždraudusi priimti naujų narių į jau esamas ar legaliai steigti naujas vienuolijas Lietuvoje. Pats Matulaitis slapta 1909 m. davė vienuolinius įžadus paskutiniam Marijonų nariui kun. K. Senkui, išgelbėdamas Marijonų vienuoliją nuo išnykimo. Kun. Matulaitis 1912 m. bandė slapta nuo caro valdžios steigti moterims vienuoliją, deja, kariniai neramumai pasaulyje su-trukdė planų įgyvendinimui.

Lietuvai vasario mėnesį paskelbus Nepriklausomybę arkivyskupas, tuomet dar kunigas J. Matulaitis greit įgyvendino Dievo mintyse pasėtą sėklą ir jau rudenį, 1918 m. spalio 15 d., Marijampolėje įsteigė Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vargdienių seserų vienuoliją karitatyviniams, auklėjimo ir kultūriniais darbams. Reikėjo daug pasiaukojančių darbininkų naujai užveistame atgimusios Lietuvos „vynuogyne“. Pradėtas vienuolynas plėtėsi, jo veikla įvairėjo: našlaičių globa, senelių priežiūra, amatų mokymas, tautiečių švietimas, knygų, žurnalų spausdinimas ir daugelis kitų pasiaukojimo artimo gerovei veiksmų.

Kai girdime ar skaitome žiniasklaidoje, kad Lietuva 1918–1940 m. padarė stebuklui prilygstančią pažangą visose gyvenimo srityse, suprantame, kad tas stebuklas įvyktų, daug prisidėjo ir Nekaltojo Prasidėjimo vienuolyno seselės.

Kun. J. Navickui MIC pakvietus seseles įsikurti JAV, pirmosios 5 seserys su vyriausia kongregacijos vadove motina Terese 1936.08.18 atvyko į JAV dirbti tarp lietuvių. Per 82 m. keitėsi kongrega-

cijos seselių veidai, jų gyvenamoji ir darbo vietos, bet visada lydėjo ryžtas pasiaukoti Dievui tarnaujant savo tautiečiams. Dėkingi esame Aukščiausiam, kad ir šiandien Amerikos lietuviai gali dar džiaugtis Nekaltojo Prasidėjimo seselių bendryste siekiant dvasiško tobulėjimo ir pagalbos ugdant mūsų jaunimą lietuviško-tautinio sąmoningumo dvasia.

Manau, kad nėra daug lietuvių, ypač rytiniame JAV pakraštyje, kurie nebūtų girdėję apie Putnamo (CT) lietuvių vienuolyną, apie ten vykstančius piknikus, apie Putnamo seselių globojamą Neringos stovyklą Vermonte...

Turiu didžiulę laimę pasikalbėti su Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vargdienių seserų vienuolijos Šiaurės Amerikos skyriaus vyresniąja sesele Igne Marijošiute.

Aš augau okupuotoje Lietuvoje, kur nei vienuolynų, nei seselių „nebuvo“. Turėjome brolių, seserų, tėvų ir ... svetimų. Kokia laiminga ir dvasiškai turtinga turėtų būti bendruomenė, savo tarpe turinti seselę/brolį. Sesele Igne, ar labai sunku būti sesele visiems?

Iš tiesų vienuolio/ės reikšmė ir vaidmuo įgyja skirtingą viešą atspalvį nei prieš penkiasdešimt metų, kai įstojau. Jei anksčiau pasišventimas ar užduotis/darbas (auklėjimas, slaugymas, socialinė tarnystė) praeivį prakalbindavo, tai šiandien, Vakarų kultūroje išgalėjus sekuliarizmui, patiri du kraštutinius: arba tavęs šalinasi, nes vien savo buvimu liudiji atmesimą tikėjimą, arba prisiartina pasitarti gyvenimo principų ir vertybių klausimais. Kiekvienu atveju belieka stengtis būti geranoriška praeinančiam, atvira ir draugiška norinčiam bendrauti. Nei vienas, nei antras atvejis nėra „sunku“, nes bandai būti „visiems viskuo“.

Gal galite papasakoti apie savo draugystę su Dievu. Kaip apsisprendėte stoti būtent į Nekaltojo Prasidėjimo vienuolyną? Ar niekada nesigailėjote tai padariusi?

Kai esu šito klausama, dažnai jaučiu, jog laukiama sudėtingo ir itin įdomaus atsakymo. O iš tiesų viskas labai paprasta. Jau vaikystėje jčiau Dievo artumą, ir natūralus bendravimas su Juo širdyje su metais tik gilėjo. Noras padėti kitiems viršijo bet koki troškimą siekti karjeros. Paprasčiausiai jčiau, kad man skirta dirbti savo tautiečiams ir neįsilieti į vietinę kultūrą. O „Putnamo seselės“ kaip tik ir buvo tas įrankis sekti savo širdimi. Vėliau, kai Lietuvėlė vėl tapo nepriklausoma ir buvau prašoma dirbti Lietuvoje, gilumoje pajutau, kad esu ten, kur Viešpats seniai žinojo, kad būsiu, ir nors žiupsnelį būsiu tiesiogine prasme saviems naudinga. Ne, niekada nesigailėjau.

Papasakokit, kokiais rūpesčiais šiandien gyvena Jūsų vienuolija.

Dabartis ir sąlygos liudija tą posakį: „viskam savas laikas“. Čia, išeivijoje, nesant pašaukimų ir mūsų skaičiui mažėjant, užduotis aiški: bendradarbiaujant su pasauliečiais užtikrinti mūsų įstaigų ateitį. Dėkojame Viešpačiui už nuostabius bendradarbius, kurie padėjo įkurti Neringos korporaciją stovyklų ir stovyklavietės testinimui. Taip pat derinami planai sudaryti juridinę sutartį su katalikiška asociacija, kad mums nebesant Putname Matulaičio slaugos namai būtų administruojami pagal katalikų principus. Vienuolijos centriniai namai, kuriuose vyksta įvairios rekolekcijos, gražiai pasitarnauja vietiniams. Sudėtingiau užtikrinti jų testinimą, todėl meldžiamės įžvalgos, kaip tinkamiausiai ateitį spręsti. Tai iššūkis tikėjimui. O tai reikalauja iš mūsų maldos ir įsiklausymo, kad atpažintume Dievo vedimą ir turėtume drąsos veikti.

Kaip bus švenčiamas vienuolijos įkūrimo šimtmetis Lietuvoje? Ar vyks šio jubiliejaus paminėjimas Putname?

Mano žiniomis, jubiliejinį spalio savaitgalį susirinks Lietuvos vyskapai, tėvai Marijonai, seselių bičiuliai ir draugai Marijampolėje, kur dar tebeveikia pirmasis vienuolijos pastatas, o Šv. Arkangelo Mykolo bazilikos koplyčioje ilsisi pal. Jurgio Matulaičio – vienuolijos steigėjo – žemiškieji palaikai. Ta diena tiesiog skirta dėkoti Viešpačiui ir švęsti. Šis jubiliejus liudija Palaimintojo įsiklausymą į Dievo vedimą, jo klusnumą ir ištikimybę Dievui. Įdomu, kad taip pat sutampa šimtmetis nuo pal. J. Matulaičio paskyrimo Vilniaus vyskupu tą pačią 1918 m. gruodį. Na, o apie Jo vyskupystės Vilniuje kryžiaus kelio istoriją turbūt visi žinome.

O mes, gyvenančios Putname, kiek paprasčiau ir kukliau, bet ne mažesniu džiaugsmu ir padėka šimtmečio Jubiliejų minėsime spalio 21 d., švęsime padėkos Mišias. Ta proga iš Lietuvos atvyks vienuolijos vyriausioji vadovė s. Viktorija Plečkaitytė ir dvi

Seselės (dabar jau a. a.) Palmyros šimtasis gimtadienis. Šalia – seselės Eugenija, Laimutė ir Bernadeta.

Jono Duncios nuotr.

seselės, kurios dirba mūsų slaugos namuose Marijampolėje. Sesuo Viktorija, padėjusi įkurti Palaimintojo Jurgio Matulaičio muziejų Marijampolėje, dalsinis mintimis apie Palaimintojo reikšmę mums šiandieną. O mus pradžiugins Dariaus Polikaicio vadovaujamo „Dainavos“ ansamblio vyrų grupės koncertas ir, žinoma, gimtadienio tortas.

Daugelis iš skaitytojų yra girdėję pal. J. Matulaičio gyvenimo moto: „blogį nugalėk gerumu; mano partija – Kristus; už tiesą esu pasiruošęs numirti“. Sesele, Igne, kaip reikėtų šiandien žmogui nesusimaišyti sąvokose, kai ribos tarp gerumo ir pataikavimo nebėra aiškos, kai „teisybė“ sako kiekvienas kalbėtojas?

Oi, Dievuliau, Palaimintojo pasakymas toks taiklus ir mums šiandien. Tiek netiesos, tiek saviavaliavimo – nuodėmės nebevediname nuodėme. Net pačioje Bažnyčioje ir tarp pačių vadovaujančiųjų.

Siaubas! Popiežius Benediktas yra išreiškęs, kad gyvename epochoje, kuri yra atmetusi Dievą ir atsižadėjusi suvokimo, jog žmogus sutvertas pagal Dievo panašumą. Kaip nesusimaišyti!? Bėlika užduotis pačiam išgilinti į tikėjimo pagrindus, juos suprasti, širdimi persiimti ir jais gyventi. Pažink savo tikėjimo šaknis. Pažink Dievą. Melsk malonės (neužtenka geros intencijos), rinkis teisingai – ne vien pagal savo norą ar kito nuomonę, bet pagal prigimtinių įsakymą ir iš jo kylančius principus. Veikliai nepritark blogiui, verčiau kaip pal. J. Matulaitis – nugalėk jį tiesa. Sugrąžinkime į diskusijas ir įvardinkim *nuodėmę* ir jos pasekmes ir patys jos venkime. Juk tikime amžinuoju gyvenimu. Su pal. J. Matulaičiu drąsiai kartokim: *mano partija – Kristus...* arba su Amerikos teologu ir katalikų socialinių principų puoselėtoju Richard Neuhaus kartokim: „*Ištikimybė, ištikimybė, ištikimybė*” – ištikimybė Bažnyčios mokymui, tiek vyskupų, tiek tikinčiųjų.

Kalbant šių dienų žargonu, pal. J. Matulaitį galima būtų pavadinti globalistu: užsienyje mokėsi ir gyveno ilgiau nei Lietuvoje; pavardė buvo sulenkinta; kalbėjo įvairiausiomis kalbomis; demonstravo pagarbą ir užtikrino lygiateisiškumą visoms tautinėms mažumoms Vilniaus krašte. Taip pat įkūrė lietuvišką vienuoliją, kuri ne tik Lietuvoje, bet ir JAV jau 82 m. išliko tautiškumo židiniu, kviečiančiu neišsizadėti tėvų kalbos, kultūros ir tikėjimo. Kur čia slypi paslaptis, padedanti gyvenime pasirinkti tai, ko nesunaikina laikas ir nesuėda kandys?

Viešpats parūpina mums pranašų, įrankių, liudijančių, jog įmanoma įveikti save ir savo ribotumus siekiant ir atsiduodant Jam. Manau, pal. J. Matulaičio nuo pat vaikystės patirti sunkumai, netektys ir liga subrandino asmenybę kilti virš to, kas slegia, vargina, alina. Jis pats yra pasakęs: „Kryžius tik paveikslėliuose gražus”. Kančia, kryžius brandina. Juk tas pat kelias buvo ir Jėzaus. Tas, kuris išmoksta priimti gyvenimo sunkumus/kryžius ir pakyla virš jų, netgi juos įprasmina – kitaip viską mato, išgyvena, vertina ir įprasmina. Vaisiai neša palaimą. Tai yra šventumas kasdienybėje. Kasdienis šventumas. Tai yra kasdienybė, kuri paženklinta Dievo malone. Ne visiems skirta veikti viešai, tačiau paprastą kasdienybę padaryti nepaprasta ir Dievo akyse vertinga – tai gali kiekvienas ir tai yra pal. J. Matulaičio kelias. Šių vaisių laikas nesunaikina, nei kandys nesuėda.

Kas Jums suteikia džiaugsmo ir vilties, kad Jūsų sėjama sėkla nukrito į derlingą dirvą ir kada nors duos vaisių? Manau, labai paprasta. Tad ir atsakymą tiesiog supaprastinu – kai tikėjimas yra kasdienybės matmuo, visai kita duoda atpildą, džiaugsmą ir neieškai atgarsio šiaipus. Gyvenimas tikėjimu.

Jeigu būtų skelbiamas nemėgiamiausio žodžio konkursas, aš būtinai pasiūlyčiau žodį „paskutinis”. Labai gaila, kad šis žodis buvo dažnai vartojamas aptariant šios vasaros Putnamo pikniką. Ar jūs nemanote, kad mūsų vis didėjantis materializmas, egoizmas, susvetimėjimas, krikščioniškų vertybių nykimas... prives prie liūdnos realybės, kai vieną dieną prabilsime apie paskutinį lietuvį, paskutinę šeimą, paskutinę vienuolę, o gal net ir... paskutinį tikintįjį Dievu?

Ai, kaip įdomiai užklausta. Iškart prisiminiau mūsų steigėjo pal. J. Matulaičio patirtį. O Marijonų vienuolija caro valdžios okupuotoje ir slegiamoje Lietuvoje buvo prie išnykimo slenksčio. Beliko vienas senukas vienuolis kun. K. Senkus. Kun. J. Matulaitis slapta davė įžadus, ir šiandien – daugiau kaip 500 marijonų veikia bemaž dvidešimtyje pasaulio valstybių ir ką tik atidarė naują misiją Kazachstane! Viešpats veikė per dvylika nemokytų žvejų, ir per vieno jaunuolio drąsų apsisprendimą po šimto metų klesti Marijonų vienuolija. Taigi ir šiuo atveju – gyvenkime tikėjimu ir viltimi ir leiskime Dievui būti Dievu. Jis įveikia visa ir nuveikia kas reikalinga net ir tada, kai mūsų akimis viskas atrodo sužlugę. Tikėkime, jog gėris slypi visur ir visuose; jog prisikėlimas iš mirties, blogio ir nuodėmės pažadėtas. Jei paskutinis ir tas paskutinytis atsikusęs į Kūrėją – Meilė atkurs iš naujo.

Mūsų sūnūs stovyklavo Neringos stovykloje, dalyvavo Putnam piknikuose. Ačiū Dievui ir Jums visoms už mūsų vaikams suteiktą malonę prisiliesti prie amžinųjų vertybių nuostabios gamtos prieglobstyje.

Sveikiname Jūsų vienuoliją sulaukus gražaus jubilėjaus. Dėkojame už Jūsų pasiaukojimą lietuviškajai bendruomenei ir linkime visokeriopos Dievo palaimos. Tikėkimės, kad Dievo padedami galėsime žodį „paskutinis” vartoti labai labai retai.

Nuoširdžiai dėkoju už pokalbį.

Šiemetinės stovyklos dalyviai džiaugiasi turiningu poilsiu ir vienas kito draugija. Organizatorių archyvo nuotr.

Ilgametė stovykla sutraukia vis daugiau dalyvių

Ateitininkų sendraugių studijų ir poilsio savaitė – 2018

SIMONA MINNS

Rugpjūčio 4–10 d. į Brolių Pranciškonų sodybą vėl buvo sugužėję ateitininkai iš visų Amerikos kampų ir kampelių. Atrodo, kad viena stovykla veja kitą vis su įspūdingesne programa, papildomais užsiėmimais ir besiplečiančiais koncertais, o šiais metais – dar ir gražiausiais orais.

Kaip jau įprasta, susirinkę pirmąjį rugpjūčio šeštadienį ateitininkai susitiko stovyklos atidarymui, kuriame buvo pristatyta savaitės programa, paskaitos, vakaro koncertai, filmų vakarai ir net tiesioginės diskusijos bei paskaitos su Lietuvoje esančiais paskaitininkais ir kūrėjais. Stovyklos atidaryme dalyviai buvo raginami prisijungti prie programos kūrimo, prisijungiant prie kasdienių choro repeticijų, užsakant Mišias, skaitant skaitinius, fotografuojant ir siūlant papildomas veiklas.

Iškilmingai stovyklos pradžia savaitė buvo pradėta su folklorinio roko grupe „Iš rytų šalelės”, kuriai priklauso smuikininkė ir dainininkė Rūta Pakštaitė-Cole, akordeonistas Rimas Polikaitis ir būgininkas John Cole. Trio atliko įvairių skirtingų šalių repertuarą – nuo Leonard Cohen „Hallelujah” iki Algimanto Raudonikio gerai žinomo šlagerio „Skin siu raudoną rožę” ir aranžuotųjų, kuriose roko grupės „The Doors” dainos sujungiamos su lietuvių liaudies dainomis. Ši grupė pasirodė Kennebunkporto stovykloje pirmą kartą ir labai smagiai nuteikė ateinančią savaitę, elegantiškai sujungdama amerikietiškas ir lietuviškas muzikines tradicijas bei nepalikdama nei vieno klausytojo neįtraukto į šią įvairialypę muzikinę kelionę.

Sekmadienis, kaip įprasta, prasidėjo iškilmingomis sekmadienio Mišiomis Brolių Pranciškonų koplytėlėje, kurias visą savaitę aukėjo kapelionas t. Aurelijus Gričius OFM. Mišių metu buvo šlovinama bei skambinama lietuviškomis kanklėmis. Šiokiadienių rytinės Mišios vyko kasdien 8 val. ryto, nuiteikdamos dalyvius ne tik intelektualiam, bet ir dvasingam poilsiui.

Šių metų paskaitose buvo galima išgirsti temas – nuo liaudies meno iki dvasingumo, nuo UNESCO iki nepriklausomybės Lietuvoje. Rasa Lukošienė kalbėjo apie lietuviškųjų sodų meną, jų istoriją ir pritaikymą kasdienybėje. Ji savo paskaitą pradėjo net pati uždainuodama lietuvių liaudies dainą „Sodai liumių”. Liaudies meno entuziastė pabrėžė, kad atsiminimai apie sodus išnyksta ir vis sunkiau surasti autentiškos informacijos apie sodų istoriją ir reikšmę lietuvių visuomenei ir kultūrai, tad džiaugėsi galėdama ne tik papasakoti apie sodus, tačiau ir atsižvelgti visą sodų parodą, kuri dalyvių džiaugsmui kalbėjo stovyklos metu.

Minėdami lietuvių rašytojo Antano Vaičiulaičio 110-ąsias gimimo metines, turėjome galimybę susipažinti su trimis Antano dukromis: Danute Vaičiu-

laityte-Nourse, Joana Vaičiulaityte-Buivys ir Aldona Vaičiulaityte-DeBold, kurios ne tik pasidalijo atsiminimais apie tėvelį, bet ir pasakojo apie istoriją, paskaitė tėčio eilėraščių. Šių metų naujai įvedama praktika – „Skype” paskaitos ir diskusijos su Lietuvoje esančiais paskaitininkais suteikė mums galimybę padiskutuoti su žurnalistu Vidmantu Vailušaičiu, kuris pristatė temą „Kodėl kovojame už laisvę būdami pavergti, bet nebenorime jos ginti išsilaisvinę?” Vidmantas labai įdomiai pristatė faktų istoriją. O žvelgiant į ateitį – Vidmantas yra susirūpinęs, kad yra daug pavojų išlaikyti ir puoselėti

Po Mišių – nuotaika pakili.

demokratijos sistemą ir idealus, nes politinėje struktūroje esti trūkumų. Reikia, kad idealistai ir inteligentai tikrai rūpintųsi žmonių interesais, o ne specialiosios interesų grupės norais. Visą Vidmanto paskaitos tekstą galima rasti „Draugo” laikraščio (8/11; 8/18; 8/25) numeriuose.

Apie Lietuvių archyvus išėivijoje pasakojo buvusi JAV Kongreso bibliotekos darbuotoja ir buvusi Pasaulio LB archyvų darbo grupės vadovė Daiva Barzdukienė. Savo pranešime Daiva apžvelgė Lietuvoje ir už Lietuvos ribų veikiančius išėivijos lietuviško paveldo archyvus ir dalijosi duomenimis apie jų būklę. Taip pat buvo pasidalinta informacija apie didesnes išėivijoje veikiančias archyvų kaupimo institucijas, pvz., Lituanistikos tyrimo ir studijų centrą ir Connecticuto valstijoje esančią ALKĄ. Daiva ragino savaitės dalyvius rūpintis savo šeimos narių dokumentais, nuotraukomis, vaizdo bei garso įrašais bei korespondencija.

Nukelta į 10 psl.

SKAUTYBĖS KELIAS

Stovykla – ne tik žygiai ir laužai „Ūkinė“ 2018 XTS pusė

DONATAS RAMANAUSKAS

Ūkio skilčiai priklausė keturiolika narių – Ričardas Chiapetta, Taiyda Chiapetta, Edis Leipus, Vytenis Lietuvninkas, Aras Lintakas, Audra Lintakienė, Aldis Liubinskas, Raimundas Paškauskas, Teriukas „TJ“ Petry, Andrius Račkauskas, Donatas Ramanauskas, Indrė (Toliušytė) Thomas, Audrius Viktora ir Robertas Vitas. Taip pat buvo keli ūkio skilties „garbės nariai“ kurie, nors X Tautinės stovyklos (XTS) metu ėjo kitas pareigas, vis dėlto atliko labai daug ūkiškų darbų prieš ir po stovyklos. Tai Linas Orentas, Petras Remeikis ir Jonas Ruikis.

Ūkio skilties pareigos XTS

Lietuvių skautų sąjungos vadovybė ilgai ir daug dirbo ruošdama fantastiškas programas skautams ir skautėms ir nenorėjo, kad jie praleistų tas programas plaudami indus, valydami prausyklos bei nešiodami šiukšles. Todėl tie darbai tapo ūkio skilties atsakomybe.

Darbai kasdien dalinosi keturiolika skilties narių.

Veikė dvi valgyklos – Aušros Vartų ir Lituanicos virtuvėse, pusryčiai, pietūs ir vakarienė buvo patiekiami dviem pamainom. Kiekvienoje pamainoje – apie 150–200 valgytojų. Juos kaskart aptarnaudavo po du ūkio skilties narius. Puodus pradėjome plauti tik atvykę. Padėjome dalinti maistą ir krauti panaudotus indus. Pripildydavome vandens ąsočius ir paruošdavome limonadą. Po valgio nuvalydavome stalus, iššluodavome grindis, išveždavome šiukšles – paruošdavome patalpas kitam valgymui. Visa tai trukdavo apie tris valandas.

Veikė keturios prausyklos: Nerijos, Lituanicos, Kernavės ir Aušros Vartų rajonuose. Nerijos rajone stovyklavo jaunos šeimos, kurios pačios tvarkė savo prausyklą. Kernavės mergaičių ir Aušros Vartų prausyklos pasikeisdamos tvarkė mūsų trys ūkio skilties sesės (Audra, Taiyda ir Indrė), o Lituanicos prausyklą tvarkė broliai. Prausyklos tikrinome ir tvarkėme keturis sykius per dieną: pirmas patikrinimą

XTS ūkio skiltis.

mas/tvarkymas – 6 val. r., prieš visiems atsikeliant, vėliau – po pietų, po vakarienės ir prieš nakties tylą. Tikrinome, ar visi tualetai gerai veikia (ir taisėme, jeigu blogai veikė), ar duše neužsikimšęs vandens nutekėjimas (ir atkimšdavome, jeigu reikėdavo), žiūrėjome, kad nebūtų šiukšlių ant grindų, kad grindys būtų iššluotos, kad būtų tualetinio popieriaus, rankoms plauti muilo ir popierinių rankšluostukų rankas nusidžiovinti.

Šiukšlių surinkimas. Po kiekvieno valgio ir prieš tylą sunkvežimėlis ir talkininkai apvažiudavo visus rajonus ir pastatus rinkdami šiukšles ir gabendami į šiukšliadėžes netoli stovyklos įvažiavimo, kad neatsirastų meškėnų, šėškų, opusumų, pelių, burundukų ir meškų (kurios neseniai buvo pastebėtos netoli stovyklos).

Kitos specialiosios pareigos

Automobilių palydėjimas į „Offsite Parking“. Ūkio skilties atsakomybė buvo vežioti/lydėti automobilius ir vairuotojus į automobilių statymo aikštę – tuos, kuriems kasdien nereikėjo naudoti savo automobilių. Ta aikštė buvo už šešių mylių, John Furman (Rako prižiūrėtojo) ūkyje. Stovyklos pradžioje ir pabaigoje tuo vežiojimu buvo ypač užsiėmę. Paskaičiuota, kad

du vairuotojai tokią kelionę atliko apie šimtą kartų.

Mašinų statymas didžiojo savaitgalio metu. Automobilių statymui aikštė prie stovyklos įvažiavimo buvo skirta tik stovyklos vadovams ir pareigūnams, kurie kasdien turėdavo išvažiuoti ir sugrįžti į stovyklą. Jaunos šeimos turėjo Forbes šeimos leidimą statyti savo automobilius skersai gatvės nuo stovyklos įvažiavimo. Visi kiti svečiai turėjo statyti automobilius už pusės mylios Bryant ūkyje ir iš ten buvo vežami samdytu autobusiuku atgal į stovyklą. Du ūkio skilties nariai saugojo Bryant ūkį, o du stovėjo prie Rako stovyklos įvažiavimo ir duodavo nurodymus. Tą darėme iki 11 val. vakaro šeštadienį ir iki 2 val. po pietų sekmadienį.

Bagazo surinkimas ir išvežiojimas. Stovyklai prasidedant buvo nuleisti vartai, suvaržyti automobilių važiavimai pirmyn ir atgal į stovyklavietes. Ūkio skiltis naudojosi sunkvežimėliu (pick-up truck) ir dideliu automobiliu (SUV) su priekaba bagažui vežti į įvairius stovyklos rajonus. Stovyklos paskutinį rytą viską darėme atvirkštine kryptimi.

Palapinių ir įrankių išvežiojimas ir surinkimas. Pirmą stovyklos dieną ūkio skiltis turėjo atsakomybę nuvežti į nustatytas vietas palapines stovyklautojams ir miško įrankius. Paskutinę dieną viską turėjome surinkti. Palapines nuvežėm į Lituanicos pastogę. Kitas dvi dienas stovyklai pasibaigus teko visas palapines (apie 150) išvynioti, išdžiovinti (daug buvo skubotai suvyniotų paskutinį stovyklos rytą, kol dar buvo rasa), nušluoti ir iš naujo suvynioti. (Didelis ačiū Orentams – Linui, Stasiui ir Miglei; Viktorui Šimkui, Petrui Remeikiui ir Jonui Ruikiui). Įrankius suvežėm į Lituanicos sandėlį ir vėliau pagal tuntus į jų atskirus sandėlius.

Valgyklų ir pastogių tvarkymas. Pasibaigus XTS daug kas buvo suvežta į valgyklų pastoges. Lituanicoje sukrautos palapinės ir įrankiai, o Kernavėje atsirado visos nuomos lovutės ir miegmaišiai bei pamesti/palikti daiktai. Liko tik keletas šeiminių tvarkyti likusį maistą, sudėti puodus bei kitus virimo reikmenis.

Išvengta „katastrofų“. Dieną prieš stovyklai prasidedant prakiuro vandens šildymo tankas Lituanicos prausykloje,

Donato Ramanausko nuotraukos

iš kurio karštas vanduo bėga į išorinius dušus. Truko visą dieną įdėti naują, taigi iki antros stovyklos dienos visi trys dušai pastate ir lauke turėjo karšto vandens.

Antrą stovyklos dieną Lituanicos virtuvės septintas rezervuaras buvo pilnas, vanduo nebėgo nei tualete, nei kriauklėse. Teko atkasti rezervuarą, atrasti trūkį vamzdyje, įdėti naują, prijungti ir užkasti. Buvo sutvarkyta per dieną, bet trijų valgių puodus plauti teko vežti į Aušros Vartų ir Kernavės virtuves.

Robertas Vitas – geras organizatorius.

Širšių lizdai. Širšės teko naikinti keturiose ar penkiose viešose vietose. Keletą skautų jos sugėlė, ir jie turėjo vyksti į ambulatoriją. Po trijų dienų nuodų purškimo širšės nurimo ar išskrido ieškoti vietos naujam lizdai.

Baigiamosios mintys

Nors krūvis buvo nepaprastai didelis, ūkis veikė pagal Aštuntą skautų įstatą: „Skautas linksmas, susivaldo ir nenustoja vilties“. Juk šimtmetis tik sykį švenčiamas! Žinojome, kad dešimt dienų prabėgs kaip akimirka. Taip ir buvo.

Maisto iškrovimui vadovauja Vytenis Lietuvninkas.

Šimtmečio ženklo autorė: „Visi turime vietos lietuvybėje”

Prie X Tautinės stovyklos vartų, Rakas, 2018 Iš k.: Monica Bileris, Daina Černiauskaitė-Distefano, Daina Mattis, Vaiva Ulėnaitė-Boertje, Ligija Bričkus ir Sigita Penikaitė.
Sigitos Penikaitės nuotr.

ALĖ NAMIKIENĖ

1958 m. Gerimantas Penikas filmavo IV Tautinę stovyklą, kuri buvo pirmoji šioj Atlanto pusėj, o 2018 m. šimtai skautų žengė pro X Tautinės stovyklos vartus, puoštus Gerimanto dukros Sigitos sukurtu šimtmečiui skirtu ženklu.

X Tautinei stovyklai pritaikytas ženklas (su skautų ženklais ir vietove).

tėvų, mūsų vadovų geri darbai tęsiami toliau savu būdu.

Šimtmečio ženklo kūrėja, fil. Sigita Penikaitė skautybėje augo „Neringos” skaučių tunte, New Yorke, su sesutėmis kasmet vykdavo į stovyklas, dalyvavo Atlanto rajono sporto šventėse, buvo skaučių vadove. Pirmą di-džioji stovykla Sigitai buvo 1978 m. VI Tautinė stovykla, Paxton, MA. Baigusi mokslą, dabar savo darbu prisideda prie „Neringos-Tauro” tunto veiklos; su seserimis ps. Daina sueigoje mokė kaip marginti margučius, darbavosi prie židinių stalo Kaziuko mugėje, paruošia skautiškus skelbimus.

Sigita Penikaitė sako: „Kas yra ypatinga pas lietuvius skautus, tai kad gali sugrįžti. Baigus mokslą aš vėl galėjau įsijungti, dalyvauti, savu būdu padėti. Ta skautiška dvasia vis kartu; esi laukiamas, priimamas su meile. Visi turim vietos lietuvybėje”.

1987 m. Atlanto rajono skautų sporto šventėje New Yorko ir Bostono skautės tinklininkės. I eilėje iš k.: Aida Janulaitytė, Kristina Senken, Daiva Kiliulytė, Laisvyda Janulaitytė, Dainora Kupčinskaitė, Daina Černiauskaitė; II eilėje: Sigita Penikaitė, Rūta Kalvaitytė, Gida Zikaitė, Lina Matusaitytė; III eilėje: Audra Duobaitė, Maya Goštautaitė, Jūratė Bartytė, Alysa Šnipaitė, Gina Jankauskaitė, Daiva Goštautaitė, Rebecca Kalen, Nida Stankūnaitė ir Rima Zikaitė.

Majos kampelis

Jūrų skautės Maja Chiapetta, Ugnė Narbutaitė, Taiyada Chiapetta ir Ariana Chiapetta.

XTS – prisiminimai išliks ilgam

Tautinė stovykla Rake buvo paskutinė iš trijų Tautinių stovyklų, kurios vyko šiais metais. Ši stovykla labai skyrėsi nuo kitų, bet visos buvo labai smagios ir įdomios. Amerikos tautinėje stovykloje aš buvau iškylos vadovė, tad daug laiko praleidau Pere Marquette upėje plaukiodama kanojomis ir baidarėmis.

Maja su skautu iš Australijos Alex Tigani.

Man buvo labai smagu bendrauti su visomis skautų grupėmis – nuo ūdryčių ir paukštyčių iki akademikų. Nors plaukiant upe buvo labai ilgos dienos, bet kiekviena diena visados baigdavosi gerais prisiminimais. Man šių metų stovykla buvo labai įdomi todėl, kad žmonės stovyklavo ne pagal tuntus, o pagal kaklaraiščio grupę. Tai buvo labai gera proga susipažinti su naujais draugais iš kitų miestų. Man buvo nuostabu matyti, kaip visi skautai žygiavo į nuleidimus, nes buvo daugiau kaip 700 stovyklautojų! Kai kalbėjau su įvairiais stovyklautojais, girdėjau, kad visiems labiausiai patiko meno būrelis ir laikas, praleistas plaukiojant ir buriuojant ežere.

Labai daug skautų Tautinėje stovykloje davė įžodžius, ypač sveikinu seses – sesutes Rūtą ir Dainą Bandžiulytes, kurios davė savo gintarių įžodį ir pradės jūrų skaučių draugovę Los Angeles, Kalifornijoje!

Man labai džiugu, kad turėjau progos dalyvauti visose šių metų Tautinėje stovykloje ir negaliu sulaukti kitos vasaros, kai vėl galėsiu stovyklauti su lietuviais.

Maja Chiapetta

Maja su jūrų skautu Luku Rudaičiu ir nauja gintare Ariana Chiapetta.

Gintarė Maja su ūdrytėmis ir paukštytėmis: Julyte, Gabija, Jūrate, Liuce, Gabija ir Eva.
Majos Chiapetta nuotraukos

LIETUVA IR PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Lietuva ir JAV tęs bendradarbiavimą

Vilnius (KAM inf.) – Lietuva pasiryžusi tęsti glaudų bendradarbiavimą su JAV kovoje su grėsmėmis regione ir pasaulyje, teigia užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius. Washingtone susitikęs su JAV Valstybės sekretoriaus pavaduotoju John J. Sullivan, ministras kartu pabrėžė ir energetinio bendradarbiavimo svarbą.

„Lietuva didelį dėmesį skiria energetinio saugumo stiprinimui, dujų tiekimo diferencijavimui bei siekia galimybės įsigyti daugiau suskystintų gamtinių dujų iš JAV“, – rašoma Užsienio reikalų ministerijos (URM) pranešime.

L. Linkevičius įvertino JAV skiriamą paramą Lietuvos gynybos ir saugumo užtikrinimui ir akcentavo Lietuvos įsipareigojimus stiprinti nacionalinius gynybos pajėgumus, šalies atsparumą grėsmėms ir pasiryžimą toliau kartu su JAV dalyvauti kovoje su terorizmu.

Ministras L. Linkevičius susitiko su JAV Valstybės sekretoriaus pavaduotoju John J. Sullivan. URM nuotr.

Susitikime aptartos Baltijos regiono saugumo grėsmės, NATO sprendimų įgyvendinimas, parama Ukrainai, sankcijų Rusijai išlaikymas ir naujų įvedimas, Lietuvos ir JAV ekonominis bendradarbiavimas.

Ministras L. Linkevičius Washingtone dalyvavo atsisveikinimo su JAV senatoriumi John McCain rengiuose.

Vyriausybė apskundė sprendimą dėl CŽV kalėjimo

Vilnius (BNS) – Vyriausybė pateikė skundą dėl Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo, kad Lietuvoje prieš daugiau nei dešimt metų slaptame amerikiečių kalėjime neteisėtai buvo tardomas Saudo Arabijoje gimęs palestinietis.

EŽTT gegužės pabaigoje paskelbė, kad Lietuvoje 2005–2006 metais veikė slaptas CŽV kalėjimas įtariamiesiems

Lietuva buvo SSRS donorė

Vilnius (LRT) – Lietuva pirmąjį pokarinį sovietinės okupacijos dešimtmetį buvo SSRS donorė, o ne išlaikytinė, rodo Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro pradėto tyrimo duomenys.

Pasak specialistų, daugiau nei pusantro milijardo rublių 1948 m. pervesta iš Lietuvos į Maskvą. Skaiciai ro-

terizmu laikyti ir įpareigojo išmokėti 130 tūkst. eurų kompensaciją Saudo Arabijoje gimusiam palestiniečiui Abu Zubaydah.

Lietuvos Vyriausybės atstovai Strasbūro teisme teigė, kad patalpose netoli Vilniaus, turėjo veikti žvalgybos paramos centras, o įtarimų sukėlusiais lėktuvais į Lietuvą gabenti ne žmonės, bet ryšių įrangą.

dantys, kad Lietuvoje, atskaičiavus dotacijas iš Maskvos, neliko nė milijardo.

Tyrinėtoja Vida Komicienė centriniame archyve rinko duomenis, kiek žalos Lietuvai padaryta sovietmečiu. Kol kas atskleista tik dalis bendro vaizdo – iš viso yra apie 11 tūkstančiai bylų, tačiau toliau tirti centras kol kas neprašantis.

Laikrodžių sukiojimo atsisakymas dar šį rudenį

Vilnius (BNS) – Europos Komisijai paskelbus, kad siūlys atsisakyti laikrodžių sukinėjimo pavasarį ir rudenį, dėl direktyvos keitimo dar turės balsuoti valstybės narės ir Europos Parlamentas.

Tikimasi, kad šalys neblokuos siūlymo, nes per apklausą daugiau kaip 80 proc. europiečių pasisakė už dabartinės tvarkos keitimą.

Keisti dabartines taisykles Europos Komisija pasiūlė, įvertinusi viešų konsultacijų rezultatus. Per jas 84 proc. ES piliečių nurodė pritarantys siūly-

mui panaikinti laiko keitimą du kartus per metus. Lietuvoje šis rodiklis siekė 91 proc. Lietuvos respondentų.

Lietuva kartu su Suomija ir Lenkija buvo tarp iniciatorių, kad ES mastu būtų atsisakoma laikrodžių sukiojimo.

Vasaros laikas kasmet įvedamas daugumoje Europos ir Šiaurės Amerikos šalių.

Remiantis preliminariais rezultatais, internete vykusioje apklausoje dalyvavo maždaug 4,6 mln. Europos piliečių – daugiausiai per visą ES istoriją.

Dėl referendumo siūlo kreiptis į KT

Vilnius (BNS) – Organizuojant referendumą dėl dvigubos pilietybės išplėtimo būtų tikslinga kreiptis į Konstitucinį Teismą (KT) išaiškinimo, ar balsavimas su dviejų savaitių pertrauka neprieštarauja pagrindiniam šalies įstatymui, mano Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) pirmininkė Laura Matjošaitytė.

„Įstatymas numato, kad referendumas gali būti organizuojamas daugiau nei vieną dieną. Ir tai viskas. Tokia yra nuostata. Ar tai reiškia, kad referendumas gali būti organizuojamas 2–3 dienas iš eilės, ar tai reiškia, kad jis gali būti organizuojamas su keleto dienų pertrauka? Tikslingiausia būtų, kad pasisakytų Konstitucinis Teismas“, – kalbėjo VRK pirmininkė.

Drauge su prezidento rinkimais norima surengti referendumą dėl dvigubos pilietybės instituto išplėtimo. Darbo grupė, rengianti pasiūlymus dėl pasirengimo referendumui, siūlo jį organizuoti dvi dienas su dviejų savaitių pertrauka – per pirmąjį prezidento rinkimų turą ir per antrąjį, t.y. kitų metų gegužės 12 ir 26 dienomis.

Tikimasi, kad toks balsavimas ištesiant jį per kelias savaites gali padidinti balsuojančiųjų skaičių ir tikimybę, kad referendumas įvyks.

Tuo metu konstitucinės teisės specialistai abejoja, ar toks referendumas nepažeis Konstitucijos normų dėl piliečių lygiateisiškumo, referendumo nepertraukiamumo ir pan.

D. Trump įspėja Siriją, Rusiją, Iraną

Washingtonas (BNS) – JAV prezidentas Donald Trump įspėjo Sirijos režimą nepulti pasitelkus Rusijos ir Irano pagalbą paskutinio sukilėlių bastiono šalyje ir sakė, kad toks puolimas sukeltų „žmonių tragediją“.

„Sirijos prezidentas Bashar al Assad neturėtų neatsakingai pulti Idlibo provincijos. Rusai ir iraniečiai padarytų didžiulę humanitarinę klaidą prisidėdami prie šios potencialios žmonių tragedijos“, – parašė prezidentas.

„Gali žūti šimtai tūkstančių žmonių. Neleiskite tam įvykti!“ – rašė D. Trump.

Jungtinės Tautos ir pagalbos organizacijos įspėjo, kad Idlibo puolimas gali išprovokuoti didžiausio masto humanitarinę katastrofą per septynerius metus trunkantį Sirijos konfliktą.

Sirijos vyriausybės pajėgos yra sutelktos aplink šiaurės vakarinę Idlibo provinciją, kontroliuojamą įvairių sukilėlių ir ekstremistinių kovotojų

grupių, kurių nemaža dalis didžiųjų pasaulio valstybių yra laikomos teroristinėmis grupuotėmis.

Rusija ir Iranas tvirtina, jog būtina sutriuškinti Idlibe esančias ekstremistines grupuotes, todėl manoma, kad šalys palaikytų Damasko režimo pajėgas, jei būtų surengtas puolimas.

Pagrindinė Damasko režimo sąjungininkė Rusija, siekdama daryti spaudimą Turkijai pažaboti džihadistus Idlibe, pastarosiomis dienomis intensyviai kalbėjo apie galintį įvykti puolimą.

Teheranas ir Maskva teikia politinę, finansinę ir karinę paramą B. al Assad šiame 2011 metais prasidėjusiame konflikte, jau nusinešusiame daugiau kaip 350 tūkst. gyvybių.

Rusija, kurios aviacijos palaikymas iš oro būtinas antžeminio puolimo sėkmei užtikrinti, turėtų suvokti, kad kraujo liejimas Idlibe sukeltų pavojų jos pačios politiniams tikslams.

Įvardino Rusiją agresore prieš Ukrainą

Kijevas (ELTA) – Šiuo metu Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančios Austrijos kancleris Sebastian Kurz įvardino Rusiją agresore prieš Ukrainą.

Kijeve susitikę Ukrainos prezidentas Petro Porošenka ir Austrijos federalinis kancleris S. Kurz aptarė pa-

dėtį Donbase.

„Dabar kalbu kaip Europos Sąjungos Tarybos pirmininkas. Tikimės labai aiškios reakcijos į Rusijos agresiją ir, atsižvelgiant į tai, šių metų birželį pratęsėme sankcijas agresorei“, – sakė S. Kurz.

Papiktino teiginys, kad Putinas nori sugriauti ES

Maskva (BNS) – Kremlius atmetė Prancūzijos vadovo Emmanuel Macron pareiškimą, esą jo kolega iš Rusijos Vladimiras Putinas nori sugriauti Europos Sąjungą.

„Aš tikrai gerbiu Vladimirą Putiną... bet (jo) svajonė yra sugriauti Europos Sąjungą“, – sakė Prancūzijos prezidentas.

Kremliaus atstovas Dmitrijus Peskovas žurnalistus patikino, kad Rusijos prezidentas iš tiesų siekia glau-

desnių ryšių su ES narėmis ir Bendrijos stiprinimo.

„Kalbant apie V. Putino santykius su ES, deja, turime nesutikti: ne Rusija kalta dėl to, kad šie santykiai yra gana nedraugiški“, – pareiškė jis.

„Esame suinteresuoti, kad ES būtų klestinti ir stabili. Prezidentas V. Putinas keletą kartų aiškiai išsakė tokį savo požiūrį ir neketina jo keisti“, – pridūrė Kremliaus atstovas.

Sudegė Brazilijos nacionalinis muziejus

Rio de Janeiro (Verslo žinios) – Rio de Janeiro nacionalinio muziejaus nuostolis – 20 mln. eksponatų.

Sudegė seniausias Brazilijoje Rio de Janeiro nacionalinis muziejus. Skaičiuojama, kad ugnis prarijo didžiąją dalį iš daugiau kaip 20 mln. eksponatų, tarp kurių – meteoritai, fosilijos ir seniausi kada nors Amerikos žemynuose aptikti žmogaus palaikai.

Gaisras kilo rugsėjo 1 dienos vakarą, pasibaigus muziejaus darbo laikui. Kol kas nežinoma, kas jį sukėlė.

„Neįmanoma apskaiciuoti, kokią didžiulį nuostolį patyrėme“, – ugniagesiams visą naktį galynėjantis su ugnimi sakė Brazilijos prezidentas

Sudegė Brazilijos nacinalinis muziejus. Reuters nuotr.

Prancūzijos mokyklose draudžia telefonus

Paryžius (ELTA) – Daugumoje Prancūzijos mokyklų nuo rugsėjo 1 dienos draudžiama naudotis mobiliaisiais telefonais – bent jau teoriškai.

Prasidėjus naujiems mokslo metams, įsigaliojo atitinkamas įstatymas – jis draudžia mokyklose mobiliuosius telefonus, planšetes ir laikrodžius, turinčius prieigą prie interneto. Šis draudimas galioja pradinėms ir vidurinėms mokykloms – jas lanko 6-15 metų amžiaus vaikai. Gimnazijos dėl draudimo gali spręsti savarankiškai.

Kaip įgyvendinti draudimą, pavesta rūpintis mokslo įstaigoms. Vy-

riausybė rekomenduoja mobiliuosius telefonus rytais sudėti į užrakinamas spinteles ir pasibaigus pamokoms vėl juos išdalyti. Draudimas galios ir mokyklos kieme bei valgykloje. Vis dėl to kritikai draudimą laiko sunkiai įgyvendinamu ir sunkiai kontroliuojamu.

Prancūzijoje beveik 90 proc. visų 12–17 metų amžiaus vaikų turi mobiliuosius telefonus. Naujos taisyklės šalininkai, visų pirma švietimo ministras Jean-Michel Blanquer – tikisi, kad tai padės pasiekti geresnių mokymosi rezultatų.

VERSLO NAUJIENOS

„Windows“ klavišai, taupantys laiką

Pateikiame pačių būtiniausių klavišų kombinacijų, kurios veikia „Windows“ operacinėje sistemoje ir didžiojoje dalyje šiai sistemai skirtų programų.

ESMINĖS KOMBINACIJOS

Ctrl+Z: Atšaukti paskutinį veiksma

Kad ir kokią programą benaudotumėte, Ctrl+Z klavišų kombinacija atšauks paskutinį joje atliktą veiksma – ar būtumėte netyčia ištrynę pas-traipą ką tik parašytame tekste, ar ištrynę ne tą rinkmeną. Tai yra tikrai gyvybę gelbstinti kombinacija.

Ctrl+W: Uždaryti langą

Tai dar viena kombinacija, veikianti kone bet kurioje programoje. Ctrl+W uždarys bet kokią tuo metu aktyvuotą langą – ar tai būtų interneto naršyklė, ar „File Explorer“, ar peržiūrima nuotrauka. Ir nereikės su pele ieškoti to mažiuko mygtuko su X ženklu viršutiniame dešiniame ekrano kampe.

Ctrl+A: Pažymėti viską

Ši kombinacija leidžia vienu pri-silietimu prie klaviatūros pažymėti visą dokumente esantį tekstą ar visas rinkmenas segtuve.

Alt+Tab: Persijungti tarp naudojamų programų

Tai yra viena iš klasikinių „Win-dows“ kombinacijų, kuri yra tiesiog nepamainoma, kai vienu metu dirbate su keliomis programomis. Tik paspauskite Alt ir tada spaudinėkite Tab, kol aktyvuosis jums reikalingos programos langas.

Alt+F4: Uždaryti programą

Alt+F4 uždaro tuo metu aktyvuotą programą, tad, jeigu ji nėra valdoma per „standartinę“ lango sąsają, o per ko-kius nors specifinius meniu (dažniau-siai tai būdinga viso ekrano režimu veikiančioms programoms), sutaupysite daug laiko, kurį skirtumėte reikiamų meniu punktų paieškai. Ir nesibaiminkite neišsaugoto darbo praradimo – jeigu tokio bus, programa būtinai paklaus, ar norėtumėte išsaugoti.

PATOGESNĖ „WINDOWS“ NAVIGACIJA

Win+D: Parodyti arba paslėpti darb-stalį

Ši klavišų kombinacija sumažina visų veikiančių programų langus iki nematomo dydžio, kad atsiskleistų vi-sas darbatalio vaizdas. Jeigu ant kompiuterio darbatalio laikote darbui reikalingas rinkmenas, taip jas pasi-eksite per kelis akimirkšnius.

Win+rodyklė kairėn arba Win+ro-dyklė dešinėn: Sumažinti programos langą iki pusės ekrano

Tokia klavišų kombinacija tiesiog padalija ekraną į dvi dalis ir, priklaus-

somai nuo to, kokį krypties mygtuką paspaudėte, vienoje pusėje patalpina tuo metu aktyvią programą. Tuomet panašią operaciją galima atlikti su kita programa, tik įkeliant ją į kitą ek-rano pusę ir matyti tvarkingai išdė-sytus iškart abiejų programų langus.

Win+Tab: Atidaryti veikiančių prog-ramų peržiūrėjimą

Ši kombinacija veikia panašiai, kaip ir Alt+Tab, tačiau naudojamas modernesnis persijungimo tarp „Win-dows“ programų įrankis. Naujausia šio įrankio versija užpildo ekraną visų tuo metu atidarytų programų vaizdo sumažintomis versijomis, iš kurių ne-sunku suprasti, kurio būtent lango jums tuo metu reikia.

GUdrybės Pažengusiems

F2: Pervadinti

Norite pakeisti pasirinktos rink-menos pavadinimą? Barkstelėkite funk-cinį klavišą F2. Ta pati komanda veikia ir kitose programose – pavyzdžiui, „Excel“ paspaudus F2 galima keisti tuo metu aktyvuoto langelio turinį.

F5: Atnaujinti

Funkcinių klavišų eilutėje gana dažnai labiausiai nutrintas būna myg-tukas F5. Paspaudus šį mygtuką bus at-naujintas atidaryto lango turinys – tai ypač naudinga naudojantis naršykle. Po atnaujinimo ekrane matysite nau-jausią peržiūrimo turinio versiją.

Win+I: Atidaryti „Windows“ nustaty-mus

Jeigu tik kada nors kils noras pa-koreguoti kokius nors „Windows“ ope-racinės sistemos veikimo ypatumus, ši klavišų kombinacija atidarys operaci-nės sistemos nustatymų langą. Panaši kombinacija – Win+A – atidarys pra-nešimų skydelį, kuriame pateikiami naujausi operacinės sistemos prane-šimai ir yra siūloma greita prieiga prie kai kurių nustatymų.

Win+PrtScn: Išsaugoti ekrano at-vaizdą

Jokios grafikos redagavimo prog-ramos nėra reikalingos norint išsau-goti ekrano atvaizdą – pakanka šios klavišų kombinacijos, ir tos akimirkos ekrano vaizdas buvo išsaugotas PNG formato rinkmenoje „Screenshots“ segtuve, kuris yra kitame jūsų segtuve „Pictures“. Tas pats ekrano atvaizdas bus perkeltas ir į laikinąją kompiute-rio atmintį (angl. clipboard). O jeigu no-rite, kad būtų fiksuojamas ne viso ek-rano, bet tik tuo metu aktyvaus lango vaizdas, spauskite Alt+PrtScn. Tiesa, šiuo atveju rinkmena automatiškai neišsaugoma – ji atsiranda laikinojoje atmintyje, tad norint vaizdą išsaugoti teks atsidaryti „Paint“ ar kažką pana-šaus.

Technologijos.lt

Medaus sunešta daugiau, tačiau jo nesuperka

Pernai bitininkai skundėsi dėl lie-tingos vasaros, tačiau šiais metais at-sigriebė su kaupu – bitės sunešė jo dvi-gubai. Vis dėlto medaus paklausa men-ka, nes didmenininkai jo nesuperka.

„Medaus pasiūla didelė, bet kol kas jo nesuperkame, nes dėl per didelės kai-nos negalime niekam parduoti. Vaka-rų Europos šalys nenori dabar jo pirkti – daug pigesnio gauna iš pietinių

valstybių. Buvę užsakovai su mumis nesudaro sutarčių – prasta padėtis“, – teigė didmeninės prekybos įmonės „Lietuviškas medus“ vadovas Taut-vydas Bloznelis.

Pernai didmeninė medaus supir-kimo kaina Lietuvoje siekė 2,8–2,9 euro, o šiuo metu Europoje siūloma ne daugiau kaip 1,8 euro.

BNS

Smulkiems ūkininkams – bedarbio statusas

Netekusiems darbo žmonėms, tu-rintiems nedidelę žemės valdą ar ūkį, siūloma suteikti bedarbio statusą. Vy-riausybė svarstys tokią iniciatyvą.

Socialinių reikalų ir darbo mi-nisterija (SADM) siūlo iš esmės pri-tarti seimo narių siūlymui – jei jam būtų pritarta, bedarbio statusą gautų asmenys, kurių žemės valda ar ūkis yra mažesnis nei 4 ekonominio dydžio vienetai (EDV). Jiems įregistravus individualią žemės ūkio veiklą, šis

statusas nebūtų panaikinamas.

Pakeitimų iniciatoriai teigia, kad tai mažintų socialinę atskirtį, kom-pensuotų žmonėms dėl nedarbo ne-gautas pajamas.

Šiuo metu bedarbio statusas ne-suteikiamas arba panaikinamas vi-siems žmonėms, užsiimantiems indi-vidualia žemės ūkio veikla, neatsi-žvelgiant, ar jų pajamos užtikrina bent minimalų pragyvenimo lygį.

ELTA

D. Trump šalins Kanadą iš NAFTA susitarimo

JAV prezidentas Donald Trump pagrasino pašalinti Kanadą iš NAFTA laisvosios prekybos susitarimo. Nėra „jokios politinės būtinybės“ palikti Kanadą naujoje Šiaurės Amerikos laisvosios prekybos sutarties su Mek-sika versijoje, rašė jis. Prieš tai Kana-da ir JAV susitarė pratęsti savo dery-bas dėl trišalio susitarimo.

Jei nebus „sąžiningo sandorio Jungtinėms Valstijoms po dešimtme-čius trukusio piktnaudžiavimo“, Ka-nada atsidurs už sutarties ribų, rašė D. Trump. Jis pagrasino ir JAV Kongre-sui. Jei šis kišis į derybas, „aš pa-prasčiausiai visiškai nutrauksiu NAF-TA, ir mums bus daug geriau“. Baltieji

rūmai pranešė, kad per 90 dienų bus „pasirašytas prekybos susitarimas su Meksika ir Kanda, jei ši bus tam pasi-ruošusi“.

D. Trump nuomone, ligšiolinė NAFTA sutartis yra nepalanki JAV. Po-kalbiai dėl naujos jos versijos vyksta jau daugiau kaip metus. Kiek anksčiau JAV netikėtai susitarė su Meksika dėl NAFTA sutarties dvišalės versijos.

NAFTA yra vienas išsamiausių pasaulyje prekybos susitarimų, jis ga-lioja nuo 1994-ųjų. Jis numato prak-tiškai neribotą prieigą prie prekių ir paslaugų JAV, Kanadoje ir Meksikoje.

„Verslo žinios“

ES atsikirs Jungtinėms valstijoms

Europos Komisijos vadovas Jean-Claude Juncker išspėjo, kad Europos Są-junga (ES) atsakys tarifais, jeigu JAV prezidentas Donald Trump įves tarifus užsienio automobiliams.

Jeigu JAV prezidentas pažeis mi-nėtą susitarimą ir įves tarifus auto-mobilių importui iš Europos Sąjungos, ši „padarys tą patį“.

Europos Sąjungos prekybos ko-misarė Cecilia Malmstroem sakė, kad blokas linkęs sumažinti tarifus auto-mobiliams iki nulio tikintis, kad Was-hingtonas padarys tą patį.

BNS

Australija išleido vertingiausią monetą

Perto monetų kalykla išleido 2,48 mln. Australijos dolerių vertės auksinę monetą, inkrustuotą rausvais dei-mantais, didėjant tokių dirbinių pa-klausai tarp ultraturtingų kolekcionierių.

Du kilogramus sverianti moneta su centrine kiauryme ir ją užpildančia dalimi, yra pagaminta iš 99,99 proc. grynumo aukso ir vaizduoja burlaivį, auksakasį, skruzdėlę, kengūras bei Vakarų Australijoje augančius aust-ralinius baobabus.

Beje, ši moneta būtų tinkama at-siskaityti už pirkinius: didžiosios da-lies nominalas yra 9 tūkst., o mažosios – tūkstantis Australijos dolerių.

Numatoma, kad ši brangiausia kada nors Australijoje nukaldinta mo-neta bus parduota didžiausią kainą pa-siūliusiam pirkėjui.

Moneta išleista atsakant į aiškiai padidėjusią išskirtinių prabangos

Vertingiausioji Australijos moneta pava-dinta „Discovery“ vardu. Scanpix.nuotr.

daiktų paklausą.

Pagrindinis naujosios monetos akcentas – keturi rausvi deimantai, iš-kasti garsioje Argailo kasykloje. Vie-nas iš jų sveria 1,02 karato.

Paprastai rausvieji ir raudonieji deimantai kainuoja apie 50 kartų bran-giau už bespalvius.

„Diena.lt“

Euro ir kitų valiutų santykiai (2018 metų rugsėjo 5 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,86 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,62 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,66 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,11 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,57 €

Studijų ir poilsio savaitė

Atkelta iš 5 psl.

Lietuvių, ispanų literatūros ir meno tyrinėtojas dr. Stasys Goštautas pristatė Miguel de Cervantes veikalą „Šiaurės istorijos“, kuriose yra minima Lietuva ir siužeto linijose atpasakojamos ir savaip interpretuojamos kunigaikščių gyvenimo peripetijos. Jau ne pirmus metus į Kennebunkporto stovyklą atvykstanti Lietuvos ambasadorė prie UNESCO, kultūros ir bažnyčios istorikė prof. Irena Vaišvilaitė labai išsamiai pristatė Lietuvos atstovybę UNESCO. Antrają kartą stovykloje tęsiama dr. Aldonos Lingertat (Lingertaitienės), Bostono arkivyskupijos Naujosios evangelizacijos teologijos instituto viceprezidentės vedama diskusija apie dvasiškumą. Dr. Lingertat pristatyta tema „Popiežius Pranciškus apie dvasingumą“ įtraukė ne tik daug idomių faktų, bet ir interaktyvias užduotis su auditorija bei video medžiaga, kur galima išvysti Popiežių kalbant su jaunimu.

Vis besiplečianti stovyklos tradicija yra lietuviškas kinas. Šiais metais dalyviai turėjo galimybę pamatyti du filmus: pulkininkui Juozui Vitkui skirtą filmą „Nepaprasta auka“, kurį pristatė Tomas Dundzila ir iš Lietuvos tiesiogiai per teletiltą prisijungę filmo kūrėjai – režisierė Agnė Zalanskaitė ir Juozo Vitkaus vaikaitis kun. Gintaras Vitkus SJ. Ant rasis – „Stebuklas“, pelnęs 2018 m. „Sidabrinę gervę“ už geriausių filmą, aktorę, scenarijų ir režisūrą – tragikomedija, ironiškai vaizduojanti komunizmo-kapitalizmo režimų persikeitimo pergyvenimą ir pasimetimą.

Muzikinės dalys šiais metais taip pat buvo turtingos. Pasiteisinusi naujovė – muzikinė paskaita apie fortepijoninę muziką ir kompozitorius, kurią vedė ilgametė stovyklos dalyvė, pianistė ir muzikologė dr. Frances Covalevsky. Šios paskaitos metu dalyviai galėjo interaktyviai įsijungti į paskaitą, atsakinėti į viktorinos klausimus, laimėti prizus ir pasiklausyti virtuoziško Frances skambinimo fortepijonu. Klasikines stovyklos dermes ir skambesius truputį paįvairino ne tik „Iš rytų šalelės“ atvykęs trio, bet ir Berklee College of Music Alumni grupė, kurios sudėtyje grojo muzikantai iš įvairiausių pasaulio kraštų. Simonos draugų suburtoje grupėje grojo jos ilgamečiai kolegos: charizmatiškoji pianistė Zahili Gonzalez Zamora iš Kubos, virtuoziškas būgnininkas Vlade Guigni iš Dominikos Respublikos, svinguojantis kontrabosistas Matt Pitts. Na, o kaip stovykloje be augimo ir plėtimosi? Žinoma, kad niekaip. Taigi, iš įprasto džiazio trio ar kvarteto grupė išaugo į visą sekstetą, prie kurio prisijungė emociškasis saksofonistas Sa-

S. Goštautas skaito paskaitą apie Miguel de Cervantes.

rael Batista iš Panamos ir talentingasis improvizatorius Cosimo Boni iš Italijos. Kūrybos kompozicijos, roko ir džiazio dainų aranžuotės buvo paįvairintos ir apjungtos Simonos Minns lietuviškų kanklių skambesio ir dainavimo.

Stovykla buvo iškilmingai baigta klasikinės muzikos koncertu, kuriame pasirodė pianistas ir kompozitorius Kristupas Staknys bei iš Lietuvos atvykusi dainininkė Greta Keraitė. Koncertas buvo pradėtas Kristupo soline dalimi, kurioje jis atliko J. S. Bach, J. Brahms, W. A. Mozart ir F. Chopin kūrinius. Kristupo muzikinis augimas, virtuoziškas ir muzikalumas nebe pirmus metus stulbina Kennebunkporto bendruomenę ir stovyklos dalyvius. Tik-

Berklee College of Music Alumni grupė.

ra dovana kasmet matyti jaunojo pianisto ir kompozitoriaus talento skleidimąsi. Prie Kristupo prisijungusi solistė Greta visą salę sužavėjo lyriškai virtuozišku sopranu. Duetas atliko lietuvių kompozitorių programą, itališkas arijas, harmonizuotas lietuvių liaudies dainas ir Kristupo originalią kompoziciją „Andante“.

Dėkojame stovyklos dalyviams, kurie šią sto-

Organizatorių archyvo nuotraukos

vyklą kūrė savo pozityvia energija, dalyvavimu, min-timis bei idėjomis. Be dalyvių nebūtų ir mūsų ilgametės stovyklos! Labai dėkojame ir stovyklos rė-mėjams – AT Šalpos fondui, Tėvams Pranciško-nams, Lietuvių katalikų religinei šalpai, Antano Ma-žulio fondui ir asmeniškai aukojusiems žmonėms. Na, o visų ateitininkų ir „Draugo“ skaitytojų lau-k-sime 2019-ųjų metų stovykloje!

Simona Minns ir Aldona Lingertaitienė randa bendrą kalbą.

Prie nuostabiųjų sodų su Rasa Lukošiene.

Laisvei skirta popietė lietuvių klube

Rugpjūčio 19 d. St. Petersburgo lietuvių klube pa-minėjome dvi ypatingas lietuvių tautai datas: Juodojo kaspino ir Baltijos kelio dienas.

Jei pirmosios pasekmės buvo labai skau-džios Lietuvai ir įkalino ją penkiasdešimčiai metų „laisvų tarybinių respublikų“ kalėjime, tai antroji davė viltį ir supratimą, kad vėl ga-lime būti laisvi.

Angelė Karnienė priminė istoriją ir aplin-kybes, kaip Molotovo/Ribbentropo pasirašytas pak-tas suvarė į lagerius galybę žmonių, kitus iš-trėmė neterminuotai emigracijai, išskyrė šeimas, sužlugdė šalies ekonomiką.

Renginio dalyviai, kurių dalis patys išgyve-no tą mėsma, labai įdėmiai klausėsi ir, manau, mintyse prisiminė savo šeimų, giminių išdrasky-tus likimus.

Labai prasmingai nuskambėjo scenoje pa-rodytas video įrašas „Bunda jau Baltija“.

Donata Koverienė, kuri pati stovėjo Baltijos kelyje, prisiminė tą šiltą rugpjūčio dieną, pakilią nuotaiką ir didelę viltį, kad pokyčiai jau labai arti, kad mes vieningi ir eisime tik į priekį laisvės link. Donata priminė, kad nors tuomet tautinė atri-butika buvo draudžiama, žmonės slapčia pasisiu-vo lietuviškas trispalves, kurių galybė plazdėjo Baltijos kelyje. „Pabudome ir kelkimes“ – sim-boliškai jos prisiminimus palydėjo daina.

Popietės vedėja Ramutė Krikščikienė neiš-kentė taip pat neprisiminusi, kokia pakili nuo-taika vyravo tuo metu Lietuvoje, kokie laisvės vė-jai kėlė tautą laisvei.

Iš k.: Ramutė Krikščikienė, Angelė Karnienė, Dalė Got-ceitienė, Donata Koverienė. Rengėjų nuotrauka

Popietės pabaigai parinkta Eurikos Masytės daina „Laisvė“ apjungė kelių kartų atstovus, bu-vusius salėje, nors ir su savais prisiminimais.

Ramutė Krikščikienė, Klubo direktorė

PAS MUS
IR
APLINK MUS

■ Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) rugsėjo 9 d. 10 val. r. švęsime 23-čiąjį eilinį metų sekmadienį ir Švč. Mergelės Marijos apsireiškimą Šiluvoje. Eucharistijos šventimą atnašaus kunigas Gediminas Keršys. Taip pat kviečiame dalyvauti lietuviškose šv. Mišiose, kurios laikomos ketvirtadieniais 8:30 val. r.

■ Rugsėjo 15 d., šeštadienį, 12 val. p. p. „Sauleto kranto“ mokyklėlėje (2929 S. Sea Crest Blvd., Boyton Beach, FL 33435) įspūdžiais iš Lietuvos dalinsis Raimondas Balysys. Suneštinės vaisės. Registracija ir informacija tel. 954-993-4364.

■ Rugsėjo 23 d. kviečiame vykti į Lietuvos valstybingumo atkūrimo 100-mečiui skirtą šventę „Friendship Botanic Garden“ Michigan City, IN. Nuo Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčios Marquette Parke 11 val. ryto išvyks autobusas. Norinčius važiuoti autobusu kviečiame registruotis parapijos raštinėje ar bažnyčioje po Mišių. Nelaukite iki paskutinės dienos – vietų skaičius ribotas. Skambinti Audrai tel. 773-776-4600.

■ Rugsėjo 30 d. 5 val. p. p. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje vyks 2018 Metų žmogaus – LR Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktoriaus Marijaus Gudyno pagerbimo iškilmės ir pokylis. Kviečiame dalyvauti ir iš anksto užsakyti bilietus. Kreiptis el. paštu: info@balzekasmuseum.org arba tel.: 773-582-6500.

■ „Draugo“ laikraščio metinis pokylis vyks spalio 14 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, didžiojoje salėje. Programa bus paskelbta vėliau. Šią datą pasižymėkite savo kalendoriuose.

■ Lietuvių Fondo pokylis „Visi mes esame Lietuva“ vyks š. m. lapkričio 3 d. Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL 60439. Muzikinę programą atliks talentingi jaunieji muzikantai: Dovas Lietuvninkas (trimitas) ir Tadas Motiečius (akordeonas). Kokteiliai – 5:30 val. v.; koncertas – 6:30 val. v.; šventinė vakarienė – 7:30 val. v. Tel. pasiteiravimui: 630-257-1616.

www.draugas.org

Vydūno jaunimo fondo
Vardinių stipendijų
įteikimas

2018 metų rugsėjo 9 dieną
12:30 val. p. p.
Lietuvių Dailės muziejuje „Siela“
Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, IL

- ♦ akademinė dalis
- ♦ meninė programa:
Linda Veleckytė ~ Petras Aglinskas
- ♦ vaisės

Lietuvio išaugintas kopūstas nustebino Alaską

„Net ir blogiausią vasarą Alaskoje galima išauginti geriausią kopūstą“, – sako 2018 metų kasmetinės „Alaska State Fair“ sodininkystės konkurso laimėtojas lietuvių kilmės amerikietis Brian Shunskis. Jo šiais metais išaugintas neįtikėtino dydžio kopūstas, vardu „Success“ nugalėjo visus varžovus. Daržovės svoris ištis ypatingas – 94 svarai. Konkurso laimėtoji B. Shunskis įteikta 1000 dolerių premija.

Šio daržininko išauginti kopūstai jau antrus metus iš eilės tampa „Alaska State Fair“ nugalėtojais. Pernai B. Shunskis džiaugėsi pirmąją vietą už 81.35 svaro žalialapį grazuolį, kurį pavadino „Stinky II“.

Lietuvių kilmės daržininkas žada ir toliau bandyti pranokti savo iki šiol pasiektus rekordus. Jo svajonė – pagerinti pasaulio rekordą, kuris buvo pasiektas 2012 metais. Rekordininko svoris – 138.25 svaro.

Parengta pagal „Frontiersman“ ir „Anchorage Daily News“.

„Grandis“ vėl kviečia šokti!

Čikagos tautinių šokių ansamblio „Grandis“ vadovai ir visų ratelių šokių mokytojai laukia šokėjų – sugrįžtančiųjų ir naujų! Pirmosios repeticijos ir ratelių šokėjų registracija vyks Pasaulio lietuvių centre šia tvarka:

Sekmadienį, rugsėjo 16 d.:

- 3–5 val. p. p – suaugusiųjų ratelio;
- 5 val. p. p.–6:30 val. v. – jaunių ir jaunimo ratelių (nuo 6 iki 11 skyriaus);
- 6:30–8:30 val. v. – studentų ratelio (12 skyriaus ir studentų);

Sekmadienį, spalio 14 d.:

- 2:30–5 val. p. p. – pagyvenusiųjų ratelio;
- 5:30 val. p. p.– 6:30 val. v. Ateitininkų namuose – vaikų, vaikučių ir kiškučių ratelių.

60-ąjį šokių sezoną pradedantis didžiausias ir seniausias šokių ansamblis Čikagoje gavo kvietimą ir ruošiasi dalyvauti (su vienu šokėjų rateliu) spalio 6 d. Los Angeles vyksiančiose Lietuvių dienose. Šokių sezono metu – repeticijos ir pasirodymai. O sezono pabaigoje, pavasarį, viso ansamblio šokėjai ir tautinių šokių mylėtojai pasidžiaugs sukaktuvine ansamblio švente. Apie tai bus paskelbta vėliau.

Daugiau informacijos: grandis.vadovai@gmail.com

California Lithuanian Credit Union

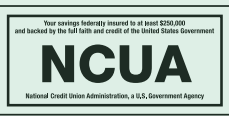
Savings 1.25%
IRA 1.50%

Santa Monica, CA

(310) 828-7095

info@clcu.org www.clcu.org

Credit Cards | Mobile Banking
International & Domestic Wires
Teen Accounts | College Savings

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com

www.draugas.org

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747